

MEKKESTŐSÉG
AS
KIADÓHIVATAL:
SOPRON.
 Müller P.-a. I. Tel.: 175

LEVÉLŰIM:
SOPRON I.
POSTAFIÓK: 81.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI, TARSADALMI ES SPORT-HETILAP

HÉTFŐ 1944. július 10.

Előfizetési árak:

NEMETORSZAGBAN

Egész évre RM 12.-

Fél évre . . . 6.-

Negyed évre . . . 3.-

Az Appenineknél lesz a végleges német védelmi vonal

Berlini jelentés szerint a végleges német védelmi vonal Olaszor-

szágban az Appenninek lesznek. Ezt a legkorszerűbb fegyverekkel védik, hogy az ellenség behatolá-

sát a Pó síkságra megakadályoz-
 zák. MTL.

A németek az inváziós harcokban eddig 1900 repülőgépet és mintegy 2200 páncélost semmisítettek meg

Berlinből jelentik, hogy az invázió kezdete óta a németek 1900 brit és északamerikai repülőgépet semmisítettek meg, melyek közt legtöbb négymotoros bombázógép

volt. Ugyanezen idő alatt elpusztítottak a szárazföldi harcokban 1122 páncélost, míg a szállítóhajókkal és egyéb szállítóeszközökkel a

tengerbe süllyedt el több mint 900 páncélos, úgyhogy az angolok és északamerikaiak vesztesége páncélosokban legalább 2200-ra tehető. MTL.

A szovjet dél felé is ki akarja szélesíteni a támadásokat

Mint Berlinből jelentik, a szovjet-támadásokat dél felé is kiterjesztik és Kovel, Luck és Tarno-

pol környékén is hevesebb támadásba kezdtek. Különösen kemény

volt a küzdelem a középső szakaszon a Baranovici földszorosban. MTL

A Caen elleni támadásra 15 hadosztályt összpontosítottak az angolszászok

A második angol hadsereg körzetében a tegnapi nap nyugodtan telt el, amiből arra lehet követ-

keztetni, hogy rövidesen támadást akarnak indítani Caen városa ellen. Ez annál is valószínűbb,

mert ezen kis területen eddig mintegy 15 hadosztályt összpontosítottak az angolok. MTL.

Magyarországon és Szlovákián át a Protektorátus és Szilézia fölé repültek tegnap délelőtt északamerikai kötelékek

Mint a Német Távirati Iroda jelenti, pénteken délelőtt északamerikai bombázó kötelékek a Balkán északi része fölött törtek előre. Német és magyar légi erők felvet-

ték velük a harcot. Az ellenséges gépek magyar és szlovák területen át a protektorátus területére repültek be, majd Sziléziában került heves összeütközésre a sor az el-

lenséges gépekkel, melyeket erősen megzavartak. A harcokban a németek több égve lezuhanó ellenséges bombázót figyeltek meg. MTL.

Egy nap kétszer volt ellenséges berepülés a magyar légi térbe

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Július 7-én a kora hajnali órákban délről észak felé távozó ellenséges kötelékek jobb szárnya érintette az ország légiterét. Bombázásról, károkról nem érkezett

jelentés. Július 7-én a kora reggeli órákban erős ellenséges kötelékek léptek át az ország határát és a Dunántúlt átrepülve északi irányban

távoztak. Magyar terület felett 20 ellenséges gépet lelőttünk. A visszarepülés ugyanazon az útvonalon a késő délelőtti órákban történt. Bombázásról, károkról nem esen jelentés. MTL.

Mindenfelől

AZ ELMULT nap az inváziós arcvonalon kizárólag csak az amerikaiak igyekeztek áttörni a német vonalakon. MTL.

AZ AMERIKAIÁK áttörési kísérleteinél a németek az átmeneti betűrési helyeket azonnal megtisztították. MTL.

A HARCOK itt még pénteken délelőtt is tartottak. A német ejtőernyősök egy fontos magaslatot megtisztítottak. MTL.

SZÉTSZÓRTA tegnap a német légvédelem a berepült északamerikai kötelékeket Brandenburg és Közép-németország fölé, MTL.

ELLENSÉGES kötelékekkel tegnap Halle és Dessau vidékén érték el tetőpontjukat a heves légiharcok. MTL.

ROOSEVELT a közelgő választásokra való tekintettel irányítási okokra a lakosság hangulatát. MTL.

A GYŐZELMI hírek mesterkélték voltak a megszakadásuk miatt Roosevelt terve nem sikerült. MTL.

CARENTANTÓL délnyugatra volt a harcok súlypontja, itt elkeseredett közelharcokra került a sor. MTL.

A FRANCIA térségben a németek harcokban megölték 57 terroristát. MTL.

A NÉMET haditengerészet 1 rombolót, 3 cirkálót és 32.000 tonnányi 6 hajót elsüllyesztett. MTL.

BERLIN: London térsége továbbra is súlyos megtörtő tűzünk alatt áll. MTL.

A LIGURIAI partoknál Siennától északra s az adriai parton kemény harcok voltak. MTL.

KELETEN a déli arcvonalon a Dnyeszter felső folyásánál és Kovelnél sok sikertelen szovjet támadás volt. MTL.

A KÜZÉPSŐ szakaszon Molodcsnától nyugatra elkeseredett harcok dultak. MTL.

A SZOVJETCSAPATOK Vilna felé törnek előre. Polocknál csak gyengébb támadások voltak. MTL.

KIEL városa ellen intéztek támadást, ezenkívül egy ellenséges kötelék Bécsét támadta. Itt 12 gépet lelőttek. MTL.

KARELIÁBÓL egy hónap alatt Svédországba 15.000 finn gyermeket költöztetnek át. MTL.

Az angol politika és a kis népek

Az angolok a mostani világ-háborúban azt hangoztatják, hogy ők a kis népek szabadsága miatt harcolnak. Hogy ez a fel-szabadítás a valóságban miként nézett ki, az legjobban látható az angol politikának a búrokkal szembeni viselkedéséből.

A búrok tulajdonképpen azoknak a hollandi kivándorlóknak utódai, akik Dél-Afrikába vándoroltak ki, mikor ez a terület még Hollandiához tartozott. A búrok nem lévén meglehetősen az angol uralommal, kivándoroltak a Fokföldről és Oranje területén két kis független köztársaságot alakítottak. A függetlenségüket 1881 február 27-én a Majuba hegyekben az angolok feletti győzelemmel biztosították. Azonban az angolok minden áron el akarták foglalni ezt a két köztársaságot, mert a területeken óriási aranymezőket fedeztek fel. Cecil Rhodes a Fokföld miniszterelnöke az angol gyarmatügyi miniszter tudtával 1896 januárjában egy Jameson nevű kalandor orvost angol csapatokkal támadásra indított a búrok ellen. A búrok azonban a kalandort hamar elintézték és az angol csapatokat elfogták és aztán az angol hatóságoknak kiszolgáltatták. Az angolok bíróság elé állították a tiszteket, azonban fel kellett őket menteni,

mert egyhangúlag azt vallották, hogy azért vették részt a puccsban, mert dr. Jameson meggyőzte őket, hogy Cecil Rhodes és a gyarmatügyi miniszter is tud a puccsról.

Most aztán a felháborodott közvélemény miatt parlamenti bizottságot küldtek ki, hogy vizsgálják meg Cecil Rhodes és Chamberlain gyarmatügyi miniszter szerepét. A vizsgálat az egész világtörténelemben is párhajló ritkító szélhámoság volt. Cecil Rhodes megjelent a bizottság előtt és letagadott mindent. Mikor pedig a bizottság azt kívánta, hogy mutassa be a sürgönyváltást Chamberlain és közötté,

akkor a sürgönyök bemutatását megtagadta, mire a bizottság valószínűleg a Mars lakók jogi szokásainak megfelelően úgy döntött, hogy azzal, hogy Cecil megtagadta a táviratok bemutatását, bebizonyította, hogy ő, Jameson puccsról nem tudott semmit, mert ha bűnös lett volna, akkor ártatlanságának igazolására bemutatná volna az okmányokat.

A rosszul sikerült Jameson-puccs után újból kitört a háború a búrok és az angolok között.

A 300.000 búr ebben a háborúban élet-halálharcát vívta az angol világbirodalommal, mikor aztán a 10-szeres angol haderő végre nyílt csatákban le tudta győzni a búrokat, azonban a búrok nem tették le a fegyvert, hanem igen hatásos guerilla háborúba kezdtek, amelyben az angoloknak igen súlyos veszteségeket okoztak. Az angolok, miután a könnyen mozgó búr lovascsapatokat döntően megverni nem tudták, hogy a harcolók er-

kölcsi értékét tönkre tegyék, a búr asszonyok és gyerekek ellen kezdtek meg a háborút, amely intézkedés az angol történelem legszörnyeteljesebb ténylei közé tartozik.

Már azért is említem ezt meg, mert a volt kizsákdapárt vezér, Ekhard Tibor, aki ma az ellenséges oldalon van és aki mint főbíró 1914—1918 között otthon lógott és nézte, hogy mások menjenek ki helyette a frontra, angol képviselőként Budapesten egy beszédben kifejtette, hogy az angolok milyen jól bántak a búrokkal.

Nézzük már most a tényeket. Krugersdorpban az angolok hirdetményt bocsátottak ki, amelyben felhívják a hadban levő búr férfiakat, hogy adják meg magukat és szolgáltatásukba a fegyvereket, mert ellenkező esetben az egész vagyonukat elkobozzák és családjaikat Krugersdorból kiutasítják, hogy hazátlanok legyenek.

Smuts, a mostani délafrikai miniszterelnök, aki akkor búr csapatvezér volt, a következőket jelentette Krüger köztársasági elnöknek „A határtalan düh mint egy vadpatak söpörte el a civilizációt és az emberiségesség határait... úgy, hogy nem vagyok képesek, még általános vonásokban sem leírni azt a sok pusztítást, bámatot és fájdalmat, amit az ellenség okozott. Mint például a krugersdopi járás Magahes és Witwaters közötti részt említem. Ez most sivatat, az összes földek tönkretéve, a kertek kivágva és kiirtva, a farmok leégetve, a házak nemcsak felperzselve, hanem dinamittal felrobbantva úgy, hogy kő kövön nem maradt. Mindenhol hallom, hogy az ellen-ég inkább bizik az éhség halásában, mint a fagyvereiben. Az összes élelmiszereket elpusztítják. Az összes kocsik, malmok, ekék, arató- és cséplőgépek tönkre lesznek téve, a víz elleni gátak elpusztítva, sőt a kávédarálókat is elpusztítják, mert az asszonyok azokkal gabonát őrölnek. Hogy a háborúnak ez a viselési módja a védtelen nem harcosok és a magánvagyonnak az elpusztítása nincs közvetlen kapcsolatban a háború vezetésével és a modern népjogokkal ellentétben van, azt nem kell bizonyítani.”

Hogy pedig az angol gentlemanek hogy viselkedtek búr nőkkel szemben, idézem Stein elnöknek levelét Kitchener lordhoz, amelyben elpanaszolja, hogy Grandpan mellett az angolok egy női táborra tüzeltek, mikor asszonyok és gyermekek haltak meg, továbbá az angolok a búrok tüze ellen búr nők mögé bújtak és úgy viszonzták a tüzet. Egy búr asszony az angolok hős-tettéről egy levélben a következőket írta: „A kronstadti táborba akarták elszállítani. Utközben búrok megtámadták a kísérő csapatot. Erre az angolok az asszonyokat és gyerekeket a katonák vonala elé állították, hogy cél-nak szolgáljanak. A 76 éves búr asszony mögé állt egy angol katonára és mögötte tüzelt a búrok-ra. Mire azonban a búrok észre-

vették, hogy miről van szó, már 8 asszony és két gyermek meghalt.

Hogy pedig az angolok a koncentrációs táborokban mit műveltek, idézek újból Smuts tábornok 1902 évi Krueger elnöknek írt leveléből: „Miután a búrok bántóságát a lakóhelyek elpusztításával megtörni nem tudták, az ellenség új kinzó eszközt talált abban, hogy az asszonyokat és gyerekeket elfogja és kínozza. Az ellenség azt hitte, hogy a nemzet a legkönnyebben megsebezhető oldalát találta meg. Azt gondolták, hogy a búr szabadságot és országát kevésbé szereti, mint az asszonyát és gyerekeit. Ha már most ezeket elviszik, azt hitték, hogy a búr meg fogja majd magát adni... Soha semmiféle toll nem fogja tudni leírni azt, hogy 1900 márciusától nemzetünk hősnői mit szenvedtek. Az ellenség előtti menekülésükben, mikor a hegyekbe és a sűrűbe menekültek, sok fehérlel csontváz kiáltja az égbe a vádat a barbár bantu néger és a még barbárabb brittel szemben.

Mikor aztán hónapokig tartó menekülés után mégis az ellenség fogolytáborába érkeztek, akkor halálosan betegnek eltemették a kislakat, akiket szerettek. Éheztek, mert a rossz húst és a még rosszabb lisztet megenni nem tudták, miután nem volt tüzelő anyaguk, hogy megfőzzék az ételt. Hétről-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre ültek ott tele vágyódással a férjük és fiuk után, akik talán már régen eles-tek a háborúban. Olyan festmény ez a szenvedésekről, amelyeket még a világ előtt borzalmasabban nem festettek le. A férfiak sorsa a háborúban akár milyen nehéz is, az gyönyörű, ha összehasonlítjuk azt az elfogott kedveseinek haldoklásával.

Hogy pedig az angol koncentrációs táborokban milyen viszonyok uralkodtak, idézek egy angol tanút, akire igazán nem lehet ráfogni, hogy elfogult.

Ez a tanú Hobbouse kisasszony, akit 1900 végén egy angol jótékony egyesület Transvaalba küldött, hogy a helyszínen vizsgálja meg a koncentrációs táborok viszonyait. Hobbouse 1901 január 26-án a Bloemfontein táborról a következőket jelentette:

„En ezt a táborrendszert a nagyban való kegyetlenkedésnek tartom.

Soha azt az emberek emlékeztéből kitérülni nem lehet. A gyerekeket éri az a legkegyetle-

nebbül. Ők elhervadnak a nagy melegben, az elégtelen és megfelelő táplálék miatt. Ezek vannak, akik testileg nem ellentállók és akik olyan életviszonyoknak vannak kitéve, amelyek az elcsigázások miatt tovább kibírni nem tudnak. Ha legalább az angol nép megkísérelné, hogy a lehetetlen helyzetet elképzelje.

Ilyen táboroknak a fenntartása nem egyéb, mint gyermekgyilkosság.

Hobbouse kisasszony tapasztalatairól könyvet is adott ki, melyben kimutatja, hogy a koncentrációs táborokban 1000 felnőtt közül, 264, ezer gyermek közül 433 halt meg.

De La Rey búr tábornok is borzasztó részleteket mondott el a búr nő korszáról. Hónapokig cipelték őket az angolok kocsikon az országon keresztül. Éjjelre könnyű sátrakba zárták őket az angol tábor előtt, hogy búr támadás esetén őket ériék a golyók. Menekülő gyermekekre és asszonyokra ágyúkkal löttek. Egy búr asszonytáborban egy hét alatt 580 gyermek halt meg. Kitchener lord maga beismerte, hogy 74.000 búr asszonyt fogtak el.

A búrok 1913-ban Bloemfonteinben egy megrázó szobrot állítottak fel, amely szobor egy búr asszonyt ábrázol a haldokló gyermekével és amely szobron a következő szavak olvashatók: „Megemlékezzünk arra a 26.663 asszonyra és gyerekre, akik a háborúban 1900—1902 között az angol koncentrációs táborokban meghaltak.

Az angolok a búr háborúban éppen úgy viselkedtek, mint ahogy Cromwell viselkedett Irországban. Így például Drogheda városa lakosságát kardéltre hányta, dacára annak, hogy szávtáda, hogy a lakosságnak bántódása nem lesz. Cromwell 1.5 millió írből 700.000-et gyilkoltatott meg és angol cant kimondhatatlan alakoskodásával a parlament előtt azt a kérdést tet-tet fel, hogy ki végezte el ezt a nagy munkát? Cromwell a kérdésre mindjárt válaszolt is, hogy nem az angol hatalom tette ezt meg, hanem Istennek lelke, mert az ireket angol kézbe adta.

A finn Boris Cederholm igen érdekesen írja le, hogy milyen szenvedéseken ment keresztül a Cseka börtöneiben.

Ezek a borzalmak nagyon hasonlítanak az angol délafrikai koncentrációs táborokra. A különbség csak az, hogy az orosz borzalmakat a lordok, a ladyk és gentlemanek országa vette el, amely ország még ma is azt hangoztatja, hogy a kis népek védelmét vállalja és a humanizmus előharcosa.

50 és 200 pengő pénzbüntetés árdragításért

A soproni törvényszék uszorabírósa főtárgyalást tartott árdragító büntügyben. A törvényszék Végerbauer Lőrincné, sz. Végerbauer Jusztiánát, hidegségi asszonyt, aki egy kiló vöröshagymát 40 fillérért adott, holott annak maximális ára 30 fillér, bűnösnek mondotta ki árdragítás vétségében

s ezért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Ugyanakkor bűnösnek mondotta ki ugyancsak árdragítás vétségében Thurner Rozália fertőrákosi asszonyt is, aki egy doboz szikragyujtóért 10 fillért kért, holott maximális ára 8 fillér.

„Nyugodtan menjen be az üresen hagyott zsidó lakásba és vigye el azt, amire csak szüksége van“

Egy esztendei börtönbüntetésre ítélte el a Soproni törvényszék egyesbírája Juhász László kapuvári napszámost, mert az üresen hagyott zsidó lakásba bemászott és onnan 800 pengő értékű holmit emelt el

Tegnap délelőtt tárgyalta a soproni törvényszék dr. Unger József egyesbíró Juhász László 24 éves, nős, kapuvári napszámos bűnügyét, aki ellen a soproni m. kir. ügyészség lopás büntette címén emelt, mert Kapuvár községben május 22-én a szomszéd házában, mely özv. Goldschmidt Ignácné zsidó tulajdona volt, az udvaron keresztül beszökött és onnan mintegy 800 pengő értékű holmit vitt el és mint ránézve idegen tárgyakokat eltulajdonította.

Juhász László a soproni törvényszék egyesbírója előtt kihallgatása során mindent töredelmesen bevallott. Elmondotta, hogy már előzőleg valaki járt az üresen hagyott zsidó házában, és azután találkozott ezekkel a személyekkel.

Az egyikkel elbeszélgetett és beszélgetés közben az elmondotta, hogy abban az üresen hagyott zsidó házban még sok minden van, a közül el lehet vinni valamit. Az egyik nap, mikor a felesége nem volt odahaza, az önmaga dolgozott, kevés enniivalója volt és az egyik vendéglőbe tért be. A vendéglőben megivott hatszor két deci bort majd ezután vetődött fel benne a gondolat, hogy „szerezni kellene valamit“. Nem sokat töprengött, hanem átmászott a kerítésen, majd a padlásról, továbbá az istállóból elvitt különböző apróságokat, utána a lakásba mászott be. Az ott talált elemelhetőt kiszórta az udvarra, onnan pedig a lakásába, mely a szomszédban volt, vitte át. Úgyesen elrejtette, de a csendőrök megtalálták nála.

Juhász László kihallgatása nyomán bevallotta tettét és védekezésül annyit hozott fel, hogy ittas állapotban volt, mikor tettét elkövette.

A vád képviselője, dr. Bertalan Endre ügyészségi elnök a vádlott szigorú büntetését kérte annál is inkább, mert egy olyan házból vitte el az értékeket, mely teljesen örökös volt és amelynek ma a magyar állam a tulajdonosa, tehát a kincstárt károsította meg. A védebeszéd elhangzása után a soproni m. kir. törvényszék Juhász Gyula vádlottat lopás büntette miatt egy évi börtönbüntetésre mint főbüntetésre és 5 évi hivatal és politikai jogainak elvesztésére, mint mellékbüntetésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Palacsintasütés a fronton

Rekkenő hőség. A nap mint a rossz adós, ki hátralékait egyszerű akarná rendezni s a sok megtagadott melegmennyiséget egyszerű szuszra szeretné kiborítani tarso-lyából, valósággal záporozza tüzes fényszóróit a völgyre. Eltikkadva bandukolok tüzelő állásunk felé. 1 napot a figyelőben töltöttem s most megyek kissé megtisztálkodni, csevegni, hogy egyenlően jusson a testi és lelki felüdülésből is. Házunk ajtaján szinte úgy bukom be, szörök le magamról távsöveget, derékszíjat, térképláskát, zubbonyt s közben rekedten hörgöm legényeink felé: „Van valami kaja?“ Miska szája fülig húzódik a vigyorgástól s titokzatosan sutogja: „Kovács zászlós úr palacsintát süt a konyhában“. Palacsinta! Otthoni ízek futnak hirtelen össze a számban. Eszembe jutnak a felhalmozott túrós, lekváros palacsinta-hegyek, s ahogy otthon tornyosultak előttem, mikor édesanyám frissiben készítette s én azonmód a konyhában ülve fogyasztottam, pusztítottam szép pirosbarnára sült, zsíros, túróval bélelt furulyákat.

A konyhában nagy a sürgés-forgás. Százados úr legénye, Tibor kever, Ádám tojást tör, Miska a tüzet rakja, Gyuszi és Miklós barátaim pedig áhítattal néznek fel Imrére, aki mint egy titokzatos keleti mágus áll a konyha közepén, alakja szinte valószínűtlené nő a meleg felhomályban s intézkedik. Kezében, mint varázspálca, ott forog a palacsintasütő s mi átszellemülten figyeljük, hogyan történik a varázslat s mint nyer a lelketlen anyag alakot, hogy palacsinta formájában fejezzen be rövid földi pályafutását.

Az első már kész is. Odarohanunk. Alaktalan, pirosas barna masszá gőzölög előttünk a tányérról. Mi ez? Kótoljuk. Nyúlós, ragadós, édeskes ízű valami. Egy hibája van csak: ehetetlen. Imre megszólal: „Nem egészen sikerült, de nem lehet rossz. Van benne tej, liszt, tojás, zsír.“

Összenézünk. Nem, ez nem egészen olyan, mint otthon. Imre már izzad s csak konokul. De most már halkabban s nem nagy meggyőződéssel motyogja: „Nem lehet rossz, van benne tej, liszt, cukor, tojás.“ Egyszerre csak felcsattan: „Ha nem ízlik, hát folytassátok!“ — Mit tagadjuk, nem ízlik.

Miklós, ki eddig a csendes szemlélő szerepét töltötte be, bár a konyhaművészetek terén ki-magasló érdemeket szerzett s döntéseit és kritikáit fenntartás nélkül az abszolút tudás előtt meghajolva elfogadjuk — lép a tűzhelyhez. Balkézével megragadja a megcsúfolt és kigúnyolt péppel telt fazekat s szakértő orral bele-szagol. A következő pillanatban elragadja az ihletett művész pillanata s szinte öntudatlanul alakítja tovább a megkezdett művet. Lisztet önt a folyékony anyaghoz, jobbkézével már teszi is fel a vízzel telt fazekat a tűzhelyre, szó, habar, kever s mi izgatottan nézzük minden mozdulatát, hogy ellessünk valamit az alkotás nagy titkából.

Cseresznyét ígért a gyerekeknek, ha a csornai gettóból ruhaneműt lopnak

Csorna községben június 21-én Török Elek csornai lakos, lakik Deák Ferenc-utca 1. szám alatt, kiment a csornai téglagyár közelébe, ami akkor a gettónak volt jelölve. Meglátott ott három gyereket, akik éppen állatokat őriztek a közelben. „Nagyszerű ajánlatot“ tett nekik. Arra kérte őket, hogy a gettó faablakát, mely csak gyengén van odaszögvélve, fesszék fel, menjenek be a gettóba, majd onnan hozzanak ki ruhaneműt és cipőket. Azután majd a rovottmúltú, büntetett előéletű egyén ad nekik jutalmul cseresznyét, mégpedig sokat. A gyerekek, akik még nem tudták megítélni, mire is vállalkoznak, ha az ajánlatot elfogadják, a cseresznye reményében nem sokat gondoskodtak, hanem azonnal meg is tették mindazt és úgy, ahogy arra őket kérte Török Elek. Mikor kimászik a mintegy 400 pengő értékű holmival, éppen a csendőrök közé közé kerültek, akik azonnal fülöncsípték a gyerekeket. Azok rögtön bevallották tettüket és a csendőrég őrizetbe vette a felbujtót, ki ellen megindul természetesen az eljárás.

MEGHALT GIGLI A HÍRES OLASZ TENORISTA. Az olasz szíjító Londonból származó jelenlét közül, amely szerint Benjamino Gigli, a híres tenorista. Rómában meghalt. Olasz hivatalos közlönyben a hírt nem erősítették meg, de nem is cáfolták. Mint ismerjük, a híres tenorista, az angol hatóságok megtiltották Gigli-nek, hogy Rómában fellépjen egy hangversenyen.

Több száz millió pengő értékű elrejtett zsidóvagyon került napvilágra az utóbbi napokban

A soproni és megyebeli zsidóság a legfurfangosabb módon igyekezett a hatóságot kijátszani

Legutóbb plakátok jelentek meg a soproni utcákon, melyek felhívták a keresztény lakosságot, hogy az újabban adott 24 óras amnesztia alatt jelentse be mindenki a nála elrejtett zsidó vagyont, mert a zsidók a gettóban kihallgatás és megmotozás alatt állanak.

Ennek a felhívásnak csak részben lett eredménye. A keresztények közül többen jelentkeztek és jelentették be a náluk elhelyezett zsidó vagyontárgyakat.

A zsidók kihallgatásának és a házkutatásoknak annál nagyobb lett az eredménye. Szinte elképzelhetetlen volt eddig, mekkora vagyonnal, értékkel, milyen nagy összegű készpénzzel rendelkeztek a soproni és sopronmegyei zsidók. És szinte megdöbbentő, milyen furfangos módon igyekeztek a leghetetlenebb helyekre eldugni a zsidók értékeit, hogy azok a hatóságok meg ne találhassák.

A nyomozás során hatalmas készpénzösszegek kerültek elő. Volt olyan egyedülálló zsidó személy, akinek látszólag igen gyenge jövedelme volt és mégis 15.000 pengő készpénzt találtak nála. Egy másik zsidó személy egyik vidéki kereszténynél 45.000 pengő készpénzt „helyezett“ el. Arany és ezüst tárgyak, értékes régiségek, perzsaszőnyegek rejtékhelyét fedezték fel.

A lakásokban, ahol a zsidók laktak, a kályhákban, a kéményekben, a pincékben, a padlások gerendái között és a téglák alatt, félreeső helyek deszkái mö-

gött, vidéken a földbe ásva, melyet nemcsak cementlappal fedtek le, hanem időközben hirtelen épületet is emeltek azon hely fölé, kincsek, vagyonok voltak elrejtve.

Igen sok zsidó vagyont találtak keresztény lakásokban is. Valamennyi ilyen értéket, készpénzt természetesen a hatóságok lefoglalták, és elkobozták. A megye egyes községeiben napvilágra került zsidó vagyontárgyakkal egy egész vagont meg lehetne tölteni.

Még maguk a nyomozó hatóságok sem várták, hogy ekkora mennyiségű vagyont, értéket rejtettek el a zsidók. Csak amit Sopronban már eddig összeszedtek, egymagában az ékszerész tömege több ékszerüzlet tekintélyes rak-tárának megfelelne. Találtak több háztípusra való külföldi arany-és ezüstpénzt, érméket, tört aranyt, tört ezüstöt és sok platinát is.

Készpénzben is többmillió pengő került eddig a hatóságok kezére.

Mindezeket kívül Sopronban eddig húsz keresztény család jelentette be az utolsó amnesztia alatt a nála elhelyezett zsidó vagyont és zsidók készpénzt, ékszereket, aranyakat, prémekeket, zongorát, értékes bútordarabokat, ruhákat, vásznakat adtak be a rendőrséghez. Mindezeket a keresztény családok „megőrzésre“ vették át a zsidóktól. Most a felhívás alapján, az internálás veszélyétől félve, önként jelentkeztek.

Miklós sem nem lát, sem nem hall. A víz már rotyog. Hirtelen egy ügyes testccsel, „nokedi-szagot” deszkát kerít, szakértő kézzel szagattja bele a tésztát a forró vízbe, kever s a következő pillanatban leveszi a fazekat a tűzről. Ismét sózás következik. Szemünk ragyog az áhítattól. Egy pillanat s már forró, zsíros lábasban rotyog a galuska, egy-két tojást üt rá, egy gyors lendület s máris előttünk párolog a tojásos „nokedi”. Felüvöltünk a gyönyörűségtől.

Végre! A nagy mű befejeztett. Villát ragadunk s megrohanjuk a tányért. Az első falat a torkunkon akad. O átkozott balsors! Nyögünk s vadul forognak szemgolyóink. „Vizet!” — hörögjük. A nyúlós, irgalmatlanul sós masszakokuk ragaszkodik szájpadlásunkhoz. Csak megszabadulni tőle minél előbb! Nem kell!

Imre már egészen magabaro-kadva susogja: „Nem lehet rossz, van benne tej, stb.”

Miklós konokul néz körül. Nyomozáshoz lát s fáradozását siker koronázza. A felhalmozott nyersanyagok közül diadalmas ábrázattal emeli ki a lisztet s zengi el lentmondást nem tűrő hangon, mint valami kinyilatkoztatást: „Korpás darából nem lehet palacsintát sütni.” Késő már.

Egy haszna azért mégis volt a sütésnek. Imrétől ünnepélyes fogadalmat csikarunk ki, hogy nem fog többet főzni. Legfeljebb magának, viszont azt egye meg ő maga, de ne gyötörje bajtársait. Hiába a fronton is áll a közmondás: „Ki mit főz, egye meg!”

Tömegesen találak ékszer és készpénzt, valamint egyéb értékeket a soproni gettóban

A napokban az illetékes hatóság a soproni gettóban meglepetésszerűen nyomozást rendelt el. A motozás során nagyon sok rejtett, be nem jelentett érték került elő. Így a gettóbeli zsidóknál sok ékszer, drágakövet és készpénzt is találtak.

Egyesek befalazták értékeiket, mások viszont ruhájuk béléseiben s különböző helyeken próbálták több ezer pengőre menő készpénzüket elrejtetni. A talált értéktárgyakat, amelyek bejelentés alá tartoztak volna, elkobozták.

EGY PERC MOSOLY.

Kiss: Ismerek egy nyolcvan-éves aszonyt, akinek ikrei szület-tek.

Nagy: Lehetetlen!

Kiss: Igaz, hogy van már negyven éve, hogy megszülettek!

KERESKEDŐK

— Mondd, miért szerződötted ezt az elárulót? Állandóan gúnyos mosoly játszik a szája szélén...

— Éppen ez a magyarázat. Nálam ugyanis mindent nevétségesen olcsó áron adunk.

Megcáfolták a mostanában annyira emlegetett háborús jóslat hitelességét

Mi igaz a nyergesújfalu plébános és a 40 szentéletű szerzetes és szentéletű apácák jóslatából?

Az „Uj Somogy” c. napilapban jelent meg fenti címmel az alábbi cikk:

Egy idő óta társaságokban, magánértekezésekben mindegyre több szó esett arról a háborús vonatkozású jóslatról, amelyet mint a nyergesújfalu plébános által 40 szentéletű szerzetes és apaca többszáz éves jóslataiból hoztak forgalomba.

E jóslat hitelességét most a római kat. Egyház egyik nagytudású teológiai tanára alapos vizsgálat s ellenőrzés alá vette és az Actio Catholica főlapjában, a Központi Sajtóvállalat által kiadott Nemzeti Újságban részletesen közreadta megállapításainak eredményét, melyeknek végső sorai így hangzanak:

„Hulljon le a lepel: Barátaim, ismerőseim, komoly úriemberek és szorgos uriaszonyok! — fájdalommal hozom szíves tudomásukra, hogy a „negyven szentéletű szerzetes és apaca jóvendőlései” koholt cím alatt szorgos terjesztett röpirat közönséges csalás, a könyv, melyre hivatkozik: selejtes pamflet, az a nagy lelkesedés pedig, amellyel egyesek és sokak esküsznek a szóbanforgó jóvendőlésekre: sajnálatos háborús hisztériák!

Ezek után pedig engedjenek meg nekem is egy jóslatot. Megjósolom, hogy két és fél napos munkám, melyet a fenti „jóvendőlések” leleplezésére fordítottam,

teljesen hiábavalónak fog bizonyulni. Mértet veszek rá, hogy soha nem olvasás után is lesznek, akik gyanakvó mosollyal kicsinylik le a felhozott bizonyítékokat s sejtelmesen megállapítják: „De azért mégis csak van valami” azokban a jóslatokban! S lesznek ismét mások, akik imígyen beszélnek: ez a hitetlen pap mindenáron el akarja rontani a jóvendőlések sikerét. Pedig a katolikus Egyház csak nyerne vele, csak jobban megerősödne az emberek hite, hiszen meg van benne jóslva az Egyház végső diadala.

Hát éppen ezekhez volna egy kérdésem és néhány komoly szavam. Vajjon a hit támaszául nem elég nekik Krisztus tanítása és a Szentírás? Ok a hitüket inkább holmi sötét és kétséges „Jóslatra” építik? Nemde úgy tesznek ők, mint a műveletlen indiánok, akik annakidején a gyarmathódító angoloknál halomszámra cserélték be valódi aranylemezeket csillogó üvegekre és hamisgyöngyökre! Vegyük tudomásul, hogy a katolikus Egyház nem kér ebből a hitből. Jegyezzék meg, hogy az Egyház nem azonosítja magát velük s hisztérikus hiedelmeket a legkegyetlenebb elítéli. Az Egyház tisztán, józan, rendíthetetlen hitet kíván, melynek erejében acélos keménnyé, tevékeny válik az akarat, s amelynek sziklaalapján nyugodtan épülhet igazságosabb, boldogabb jövő.

Hirek mindenfelől

— **KÜLSÖNÜS KÁRTÉRÍTÉSI EGYEZMÉNY MAGYARORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTT.** A magyar királyság és a Németbirodalom között egyezmény jött létre az olyan károk megtérítése tekintetében, amelyeket a két állam védelme vagy annak tagja okozott vagy szenvedett. Az egyezményt magyar részről Szondi Viktor és Sárkány József miniszteri osztályfőnökök és dr. Buda Iván miniszteri tanácsos június 26-án írták alá a birodalmi külügyi hivatalban.

— **ULTRAVIOLETT-SUGARAKAL VÉDIK A PENÉSZTŐL A SAJTOT.** A sajtót újabban ultraviolettsugarakkal védik meg a penészedéstől Németországban. A penészgomba kulturákon végzett kísérletek szerint az ultraviolettsugarak a teljesen kifejlett penészt már nem semmisítik meg, de a fejlődés kezdetén levő kulturák növekedése a sugárzás hatására a legtöbb gombafajtánál megakad. A nem egész négyhetes teljes és félzsírtartalmú sajtókat a sugárzás megindítása előtt közvetlenül paraffinnal vonták be. A forgatás napján történt. Négy hét múlva minden ultraviolettsugaras érlelőkamrában gyakorlatilag penésztelenek voltak a sajtók. A sugármentes ellenőrzőkamrában a sajtók 99 százalékát támadta meg a penész. Hat hét múlva a sugárral

kezelt sajtók kétharmada még semmiféle penészesedést nem mutatott, míg az ellenőrzőkamrában minden sajt megpenészedett.

— **ZSIDÓELLENES JELENSÉGEK ANGLIÁBAN.** (Német TI) Londonból jelentik: a „Daily Worker” rendszeresen közöl híreket angliai zsidóellenes eseményekről. A lap most közli, hogy a földalatti vasút Swiss Cottage állomásán a következő krétával frott hirdetés volt olvasható: „Üresen álló lakások kiürített területéről származóknak kiadók. Zsidók nem kívánatosak.” A Hyde-parkban ez a felírás volt olvasható: „Ez Juda háborúja.”

— **FILMELŐADÁS A SAPRONI NYÁRI EGYETEM KERETÉBEN!** A városi mozgófénykép-színházban 3 előadás kapcsolódik a vasárnap megnyíló nyári egyetem műsorába. Július 11-én, kedden SZÓTS ISTVÁN este 8 órakor eddig nem látott filmrészletekkel illusztrált előadást tart MŰVÉSZET-E A FILM? címmel. Jegyek a mozipénztárnál kaphatók! Július 14-én és 19-én este fél 8 órakor korszerű kultúrfilmjuttatásokból összeállított műsorban láthatjuk a hazai és külföldi filmgyártás újabb remkműveit. Mindkét előadásban részletek láthatók a Soproni Szimfónia filmből is. A nyári egyetem hallgatói jegyeiket a nyári egyetem irodájában igé-

nyelhetik, a megmaradt jegyek az előadás napján a mozipénztárnál kaphatók.

— **A HÖSI HALÁLT HALT VEND KATONA SZÜLEINEK A BAJTÁRSÁK ELKÜLDTEK A ZSOLDJUK EGY RÉSZÉT.** A keleti arcvonalon nemrég hősi halált halt a muraszombati járásban levő Csendlak község két vend szerződéses honvéde: Szerdt János és Deutsch József. Amikor a hősi halál híre megérkezett a községbe, a magyar vend-nyelvű lakosság gyászmisét mondott lelkiüdülésként. Alig hangzottak el a gyászmise utolsó hangjai, amikor a község jegyzőse hivatalos levelet kapott. A levélben Szerdt János parancsnoka közölte, hogy a hősi halott harctéren küzdő bajtársai zsoldjuk és fizetésük egy részét felajánlották Szerdt János szüleinek. A levéllel egyidőben az öreg szülők részére közel hétszáz pengő érkezett, amit ünnepélyes keretek között adtak át Szerdt János édesanyjának.

— **NÉMETORSZÁGBAN 150 MILLIÓ MÁRKAÉRT VÁSÁROLT MAGYAR GYÜMÖLCST.** Az idei gyümölcstermés eredményének lényegesen kisebb hányada kerül kivitelre, mint a múlt évben. A felvevő államok közül Németország szerepel a legnagyobb tétellel, amennyiben az idei magyar gyümölcstermésből 150 millió márka értékben fog vásárolni.

— **A DÁN FŐVÁROSBAN MEGTILTOTTÁK AZ EJSZAKAI KÖZLEKEZÉST.** (NST) Nyárgörbén területe hétértől kezdve közrendészeti okokból további intézkedés megtiltották az utcai közlekedést este 8 órától reggel 5 óráig — mint német részről hivatalosan közölték. Ezenkívül a városban mind az utcák, mind pedig a szabad ég alatt, vagy zárt helyen tilos a csoportosulás vagy gyűlés ötnél több emberből álló csoportnak.

— **MEG KELL ISMÉTELNI AZ ÉRETTSÉGET AZ EGÉSZ PORTUGÁL DIÁKSÁGNAK.** Lisszabonból jelentik: Példátlan eset történt Portugáliában az ide érrettségi vizsgálatokkal kapcsolatosan. Az ezelőtt egy héttel lefolyt érrettségi vizsgálatok eredményét meg kellett semmisíteni, mivel az írásbeli tételek megoldását ellopták és az egész országban kiürítettek. Portugáliában ugyanis az érrettségi tételeket egységesen adják ki az összes gimnáziumoknak. Az új tételeket most a hadügyminisztérium által rendelkezésre bocsátott szállító eszközökön küldték az ország gimnáziumainak.

Felsődunántúli
HÉTFŐ.

Felölös szerkesztő és kiadó:
Kardos Árpád.

Németországi főmunkatárs:
Farsky Tibor.

Kiadja Fideitas Lapkiadó
Vállalat kft.

Nyomatott:
vargyasi Máté Ernő
könyvnyomdájában, Sopron.